

FUNDAMENTALNE ZASADY STATYSTYKI OFICJALNEJ

W 1992 roku Europejska Komisja Gospodarcza Organizacji Narodów Zjednoczonych przyjęła Fundamentalne Zasady Statystyki Oficjalnej w regionie EKG ONZ, w 1994 zasady te zostały przyjęte przez Komisję Statystyczną Organizacji Narodów Zjednoczonych na poziomie światowym. Rada Gospodarcza i Społeczna Organizacji Narodów Zjednoczonych zatwierdziła Fundamentalne Zasady Statystyki Oficjalnej w 2013 r.; a w styczniu 2014 r. zostały one przyjęte przez Zgromadzenie Ogólne. To uznanie na najwyższym szczeblu politycznym podkreśla, że statystyki oficjalne – rzetelne i obiektywne informacje – mają kluczowe znaczenie dla podejmowania decyzji.

1. Trafność, bezstronność i równy dostęp

Statystyka publiczna jest nieodzownym elementem systemu informacyjnego demokratycznego społeczeństwa, służąc rządzącym, gospodarce i społeczeństwu danymi o sytuacji ekonomicznej, demograficznej, społecznej oraz o stanie środowiska naturalnego. W tym celu, aby spełniać kryteria użyteczności i w poszanowaniu prawa obywateli do informacji publicznej, oficjalne statystyki muszą być opracowywane i udostępniane przez krajowe urzędy statystyczne w sposób bezstronny.

2. Standardy zawodowe i etyka

W celu utrzymania zaufania do statystyki publicznej, konieczne jest aby krajowe urzędy statystyczne podejmowały decyzje w oparciu o ściśle profesjonalne względy, włączając w to zasady naukowe oraz etykę zawodową w kwestii metod i procedur zbierania, przetwarzania, przechowywania i prezentowania danych statystycznych.

3. Odpowiedzialność i przejrzystość

Aby ułatwić prawidłową interpretację danych, krajowe urzędy statystyczne przedstawiają informacje na temat źródeł, metod i procedur statystycznych zgodnie ze standardami naukowymi.

4. Zapobieganie nadużyciom

Krajowe urzędy statystyczne są uprawnione do komentowania błędnych interpretacji i niewłaściwego wykorzystania statystyk.

5. Źródła statystyki publicznej

Dane do celów statystycznych mogą pochodzić z różnych rodzajów źródeł, np. z badań statystycznych lub rejestrów administracyjnych. Krajowe urzędy statystyczne powinny dobrać źródła biorąc pod uwagę jakość, aktualność, koszty i obciążenie respondentów.

6. Poufność

Indywidualne dane zbierane przez krajowe urzędy statystyczne w celu ich opracowywania statystycznego, niezależnie od tego czy dotyczą osób fizycznych, czy prawnych są ściśle poufne i wykorzystywane wyłącznie do celów statystycznych.

7. Prawodawstwo

Przepisy prawne oraz inne środki, na podstawie których działają systemy statystyczne, są podawane do wiadomości publicznej.

8. Koordynacja

Koordynacja na poziomie krajowym pomiędzy urzędami statystycznymi i innymi organami produkującymi statystyki jest niezbędna do osiągnięcia spójności i efektywności systemu statystycznego.

9. Stosowanie standardów międzynarodowych

Stosowanie przez urzędy statystyczne w każdym kraju międzynarodowych definicji, klasyfikacji i metod wspiera spójność i efektywność systemów statystycznych.

10. Współpraca międzynarodowa

Dwustronna i wielostronna współpraca w dziedzinie statystyki przyczynia się do doskonalenia systemów statystyki publicznej we wszystkich krajach.

Zobacz też: unstats.un.org/unsd/dnss/gp/fundprinciples.aspx